

Národné centrum pre popularizáciu vedy a techniky v spoločnosti

Poslaním Národného centra pre popularizáciu vedy a techniky v spoločnosti (NCP VaT), útvaru Centra vedecko-technických informácií SR (CVTI SR) je popularizovať vedu a techniku, zvyšovať prestíž a celospoločenské uznanie vedeckých a technických pracovníkov ako hlavných tvorcov ekonomickej prosperity krajiny, objasňovať ciele a výsledky výskumu a vývoja, podporovať dialóg vedcov s verejnosťou, ako aj zvyšovať záujem mladých ľudí o vedu a vedeckú kariéru.

Aktivity

- *Bratislavská vedecká cukráreň* (od r. 2008) – priestor pre debatu popredných slovenských vedcov so stredoškolskými a najnovších trendoch vedy a techniky,
- *Veda v CENTRE* (Bratislava, Nitra, Prešov, Banská Bystrica) – popularizačné prednášky z rôznych oblastí vedy pre odbornú a laickú verejnosť,
- *Týždeň vedy a techniky na Slovensku* – spolupráca s Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR, www.tyzdenvedy.sk.

Spolupráca s médiami

- *Spektrum vedy* – cyklus dokumentov o práci a úspechoch slovenských vedcov,
- *Vedecký rádiobudík* – pravidelná relácia o vede a technike v Rádiu Regina.

Zapojte sa do živého vysielania!

Manuál na hlavnej stránke www.vedatechnika.sk – Živé vysielanie – Základy práce s konferenčným systémom EVO.

Národné centrum pre popularizáciu vedy a techniky v spoločnosti, CVTI SR

Lamačská cesta 8/A, 811 04 Bratislava

Tel./fax: +421 2 69 253 129

E-mail: ncpvat@cvtisr.sk

Web: www.ncpvat.sk

www.vedatechnika.sk

www.cvtisr.sk

BRATISLAVSKÁ VEDECKÁ CUKRÁREŇ

Host'om vedeckej cukrárne
dňa 16. decembra 2014 bude
Mgr. Alexander Ač, Ph.D.

Téma vedeckej debaty:
**Svet zmietajú krízy -
čo nás čaká v budúcnosti?**

Pozývame žiakov bratislavských stredných
škôl do vedeckej cukrárne dňa
16. decembra 2014 o 9.00 hod.
Miesto konania: konferenčná sála CVTI SR,
Lamačská cesta 8/A, Bratislava

Je nezisková mimovládna organizácia, ktorá sa venuje problematike vzdelávania k vede. Hlavným cieľom organizácie je vyhľadávanie nadaných žiakov stredných škôl v oblasti vedy a techniky a ich všestranná podpora a rozvoj. Pôsobí tiež v oblasti popularizácie vedy a techniky, predovšetkým vo vzťahu k mladým ľuďom do 20 rokov.

Organizuje workshopy a semináre o rôznych aktuálnych témach vedy a techniky formou verejných diskusií, vedecké konferencie pre nadaných žiakov stredných škôl, ktoré sú zamerané na zvyšovanie ich záujmu o rôzne oblasti vedy a techniky.

V Slovenskej republike je národným koordinátorom a vŕhľadným organizátorom dvoch prestížnych medzinárodných súťaží pre talentovanú mládež do 20 rokov v oblasti vedy a techniky a národným organizátorom ďalších významných medzinárodných súťaží:

- **EUCYS** – The European Union Contest for Young Scientists (www.eucontest.sk),
- **I-SWEEEP** – International Sustainable World – Energy, Engineering and Environment Project Olympiad (www.isweeep.sk),
- **Intel ISEF** – Intel International Science and Engineering Fair (www.scientiaprofuturo.sk),
- **GENIUS Olympiad** – International High School Environment Project Olympiad (www.geniusolympiad.org),
- **CASTIC** – China Adolescents Science and Technology Innovation Contest (www.scientiaprofuturo.sk).

Občianske združenie je zmluvným partnerom Slovenskej akadémie vied v oblasti popularizácie vedy a techniky a pri vyhľadávaní nadaných žiakov vo vede a technike.

Mladí vedci Slovenska, o. z.

Tel: 421 907 314 352

E-mail: info@mladivedci.sk

Web: www.mladivedci.sk; www.scientiaprofuturo.sk;

Čo je vedecká cukráreň (Junior Café Scientifique)?

Vedecká cukráreň je to isté, ako je vedecká kaviareň (Café Scientifique), ktorá je určená dospelým záujemcom o neformálne debaty o vede a technike. Rozdiel je len v tom, že do vedeckej cukrárne chceme pozývať predovšetkým mladých ľudí - žiakov základných a stredných škôl.

Vedecká cukráreň vytvára jedinečnú príležitosť pre žiakov stretnúť popredných slovenských alebo zahraničných vedcov v neformálnom, uvoľnenom a priateľskom prostredí „vedeckej cukrárne“ a spoločne diskutovať a vysvetľovať si aktuálne témy a podnetné otázky vo vede a technike.

Vedecké cukrárne podobne ako vedecké kaviarne (sú to večerné stretnutia vedcov a verejnosti v kaviarňach, v divadlách- teda v priestoroch mimo akademickej pôdy) sa realizujú v prístupnejšej podobe, ako sú vedecké prednášky. Vedecká cukráreň zábavnou a priateľskou formou zapája žiakov do vedeckej diskusie. Vedecké cukrárne sú prístupné žiakom vo veku od 12 do 18 rokov a ich pedagogom.

Formát vedeckej cukrárne je veľmi jednoduchý. Pozvaní vedci prednesú prednášku o danej téme s cieľom zaujať účastníkov danou problematikou. Potom je vytvorený dostatočný časový priestor na debatu. Témy vedeckých cukrární sú vyberané podľa aktuálnosti.

Na spríjemnenie atmosféry vedeckej cukrárne a vytvorenie neformálneho prostredia sa počas debaty podáva čaj, minerálka, a koláčiky. Trvanie jedného stretnutia nie je dlhšie ako 90 až 120 minút.

Koho sme pozvali do vedeckej cukrárne dňa 16. decembra 2014?

Mgr. Alexander Ač, Ph.D.

Získal titul Ph.D. na Juhočeskej Univerzite v Českých Budějoviciach v odbore aplikovaná ekológia. V súčasnosti pracuje v Centre výskumu globálnej zmeny AV ČR v Brne, kde sa zaoberá základným výskumom v oblasti využitia fluorescencie chlorofylu a jej prepojenia na uhlíkový cyklus a možnosti aplikácie pre satelitný prieskum Zeme. Ďalšou oblasťou jeho záujmu je využitie

rýchlo rastúcich drevín pre využitie v energetike a zníženie závislosti od spotreby fosílnych palív. Autor absolvoval niekoľko zahraničných stáží okrem iného na univerzitách vo Wageningene, Antverpách či vo Freiburgu. Okrem vedeckých publikácií v týchto odboch je spoluautorom vysokoškolských skrípt v oblasti environmentálnej výchovy a autorom kapitoly v knihe o

globálnom vzdelávaní. Je hlavným prekladateľom knihy s názvom „Obnoviteľné zdroje energie s chladnou hlavou“, ktorú vydala Slovenská inovačná a energetická agentúra. Autor sa venuje tiež popularizácii vedy o príčinách a dôsledkoch antropogénnej klimatickej zmeny a vyčerpávaní fosílnych zdrojov. Pravidelne publikuje svoje postrehy k aktuálnemu daniu v Hospodárskych novinách, Pravde a SME a prispieval do týždenníka Žurnál. Zúčastnil sa tiež niekoľkých televíznych a rozhlasových diskusií a rozhovorov. V súčasnosti žije striedavo v Brne a s rodičmi v Bratislave.

Svet zmietajú krízy – čo nás čaká v budúcnosti?

Svet sa nachádza v geologickom období antropocénu. Ten je charakterizovaný exponenciálnym rastom počtu ľudí, ako aj exponenciálnym rastom ich spotreby energie a ďalších zdrojov. Vytvorili sme najzložitejšiu a najviac prepojenú globalizovanú kultúru v histórii našej planéty. V tom istom čase sme svedkami rastúceho vyčerpávania niektorých fosílnych zdrojov, pričom nie je jednoduché nájsť ich postačujúcu náhradu. S používaním fosílnych palív je zároveň spojený závažný problém klimatickej zmeny, ktorý prináša narušovanie stabilných vlastností globálnej atmosféry. Do tretice, tieto dva javy sú úzko prepojené so súčasným fungovaním nášho ekonomického a finančného systému, ktorých nevyslovený predpoklad spočíva v pokračovaní exponenciálneho rastu spotreby a ľahkej nahraditeľnosti zdrojov. Spoliehame sa tiež na neobmedzenú schopnosť ľudskej tvorivosti a technologických riešení ekologických problémov, ktoré priniesli predšlé technológie. To však iba odsúva skutočné riešenia do budúcnosti. Súbeh ekologickej, energetickej a ekonomickej krízy vytvára stav, keby bude nevyhnutné sa pripraviť na inú budúcnosť, než na akú sme boli doteraz zvyknutí.

